

Sygn. akt IV U 349/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2012 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: sekr.sąd. Paulina Truchan

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2012 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania M. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 1 marca 2012 roku nr (...)

w sprawie M. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 349/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 czerwca 2012 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 1 marca 2012 r. nr (...) odmówił przeliczenia i wyrównania renty przysługującej M. Ś. do 75% średniego rocznego wynagrodzenia pracowników z uzasadnieniem, iż świadczenie zostało obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami – ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

M. Ś. w odwołaniu od tej decyzji domagał się jej zmiany i przeliczenia świadczenia przez podniesienie go do 75% średniego rocznego wynagrodzenia pracowników, gdyż jak podniósł gdyby pracował, to otrzymywałby wynagrodzenie w kwocie odpowiadającej co najmniej 75 % średniego wynagrodzenia pracowników.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację z zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.01.2012 r. M. Ś. wniósł pismo do Sądu Okręgowego w Tarnowie w którym domagał się wyrównania świadczenia do 75 % netto średniego rocznego wynagrodzenia pracowników od dnia nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na okoliczność całkowitego zaniechania rozwoju zawodowego.

Postanowieniem z dnia 9.02.2012 r. (sygn. akt IV U 84/12) Sąd Okręgowy w Tarnowie przekazał sprawę do rozpoznania w ZUS.

Zaskarżoną decyzją z dnia 1.03.2012 r. ZUS odmówił przeliczenia i wyrównania renty przysługującej M. Ś. do 75% średniego rocznego wynagrodzenia pracowników z uzasadnieniem, iż świadczenie zostało obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami – ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od tej decyzji ubezpieczony złożył odwołanie.

Dowód: akta ZUS

Decyzją z dnia 4.12.2007 r. ZUS przyznał M. Ś. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres od 1.10.2007 r. do 30.11.2010 r. na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do obliczenia podstawy wymiaru renty przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych tj. od stycznia 1989 r. do grudnia 1998 r., a WWPW wyniósł 67,11%. Do ustalenia wysokości świadczenia Zakład uwzględnił 13 lat, 1 miesiąc okresów składkowych oraz 2 lata i 9 miesięcy okresów nieskładkowych, jak i tzw. okres hipotetyczny wynoszący 9 lat i 2 miesiące.

Dowód: akta ZUS

Kolejną decyzją z dnia 14.04.2008 r. ZUS przeliczył staż pracy ubezpieczonego od daty przyznania świadczenia doliczając okres zatrudnienia w Kombinacie Budownictwa (...) od 4.01.1989 r. do 31.05.1992 r. z wyłączeniem okresów urlopu bezpłatnego na podstawie dokumentacji z (...) Urzędu Wojewódzkiego. Uwzględniony okres składkowy wzrósł do 16 lat i 5 miesięcy.

Decyzją z dnia 30.09.2010 r. organ rentowy ponownie ustalił rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1.10.2010 r. do 31.07.2014 r., od której ubezpieczony odwołał się wnosząc o przyznanie renty na stałe.

Dowód: akta ZUS

Kolejnymi decyzjami z dnia 22.11.2010 r. oraz z 30.11.2010 r. Zakład z urzędu przeliczył rentę od 1.11.2010 r. weryfikując staż pracy oraz podstawę wymiaru. Do ustalenia wysokości renty zaliczono 15 lat i 9 miesięcy okresów składkowych wyłączając ze stażu pracy okres od 4.10.1985 r. do 30.05.1986 r., ponieważ okres ten dotyczył szkolenia w ramach studiów, a nie okresu pełnienia zasadniczej służby wojskowej. Decyzją z dnia 30.11.2010 r. ustalono podstawę wymiaru świadczenia z okresu 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1989 r. do grudnia 1999 r. ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na poziomie 71,75%.

Dowód: akta ZUS

Sąd Okręgowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 9.06.2011 r. (sygn. akt IV U 986/10) zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 30.09.2010 r. i przyznał odwołującemu rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1.10.2010 r. na stałe.

Decyzją z dnia 4.08.2011 r. ZUS zrealizował powyższy wyrok Sądu Okręgowego i wobec ujawnienia nowych okoliczności z urzędu przeliczył rentę od dnia 1.08.2011 r. zaliczając okres składkowy w wymiarze 15 lat 10 miesięcy oraz okres nieskładkowy wynoszący 2 lata i 9 miesięcy.

Dowód: akta ZUS

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych zalegających w aktach organu rentowego .

Dokumenty dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości uczestników postępowania, nie ujawniły się też takie

okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważałyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art.244 k.p.c.), a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy wynosi:

- 1)24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, oraz
- 2)po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych;
- 3)po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych;
- 4)po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresu brakującego do pełnych 25 lat okresów składkowych oraz nieskładkowych, przypadających od dnia zgłoszenia wniosku o rentę do dnia, w którym rencista ukończyłby 60 lat.

W myśl ust.1a tego artykułu przy obliczaniu wysokości renty przepisy art. 53 ust. 3-5 stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z art. 19 ustawy kwota bazowa wynosi 100 % przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w poprzednim roku kalendarzowym. Kwotą bazową jest przeciętne wynagrodzenie, aktualne w dacie przyznania prawa do renty ustalane przez Prezesa GUS.

Odnosząc powyższe do omawianego stanu faktycznego należy stwierdzić, iż zaskarżona decyzja ZUS była prawidłowa, a M. Ś. niezasadnie domagał się przeliczenia przysługującej mu renty przez podniesienie jej wysokości do 75% średniego rocznego wynagrodzenia pracowników.

Trzeba mieć bowiem na uwadze, iż o tym jak oblicza się wysokość renty decydują przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w szczególności art. 62. Mają one charakter bezwzględnie obowiązujący, powinny być ściśle stosowane i nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca w tym względzie. Należy podkreślić, iż świadczenie rentowe nie może być uznawane, tak jak widzi to ubezpieczony, jako swoistego rodzaju rekompensata, odszkodowanie za utracenie możliwości wykonywania pracy i otrzymywania z tego tytułu wynagrodzenia stosownie do posiadanego wykształcenia i kwalifikacji.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny (patrz: K. Antonów w: Komentarz do art. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ABC 2009) wypłata świadczenia z ubezpieczenia społecznego jest realizacją zaspokojenia roszczenia powstałego po stronie ubezpieczonego (a spełnieniem obowiązku przez instytucję ubezpieczeniową) z racji ziszczenia się określonego ryzyka socjalnego, tj. dożycia wieku emerytalnego, niezdolności do pracy czy śmierci żywiciela w ramach istniejącego stosunku prawnego pomiędzy ubezpieczonym a ZUS. Emerytury i renty są świadczeniami wzajemnymi w rozumieniu prawa ubezpieczeń społecznych, tzn. przysługują w związku z opłacaniem składek (odpłatność ubezpieczenia), ale nie są ekwiwalentne w ujęciu prawa cywilnego, gdzie "spełnienie jednego świadczenia warunkuje wprost spełnienie świadczenia będącego jego odpowiednikiem" (T. Zieliński, Ubezpieczenia..., s. 189).

Zatem należy podkreślić, iż decyzja organu rentowego była prawidłowa, ZUS poprawnie, w oparciu o bezwzględnie obowiązujące przepisy powołanej wyżej ustawy wyliczył wysokość przysługującej ubezpieczonemu renty z tytułu niezdolności do pracy i nie jest możliwa jakakolwiek dowolność w tym względzie zgodnie z oczekiwaniami uprawnionego.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, w oparciu o powołane przepisy prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 1 kpc. Sąd oddalił odwołanie M. Ś..